

2015. június
V. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Mozsgó

MEGJELENIK HAVONTA INGYENESEN

MOZSGÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK INFORMÁCIÓS LAPJA

Kakasfesztivál

Elérkezett napja.

Jarában áll a bál.

Mozsgón kezdődik a

Kakasfesztivál.

Tényleg!.. S az a lényeg!

Most ünnepel a nép.

Egy bátor legénység

bekötik a szemét.

Beásznak a földbe

egy virágcserepet.

Beállnak a körbe

felnöttek, gyerekek.

A legény kezébe

"cséphadarót" adnak.

A nép jó kedvébe

nagyokat kacaghat.

Hatalmas kiáltás

zeng, a falun végig.

Üss! Üssd - kiáltják.

S felhangzik az égig.

Sok néző kiáltja:

Üss! Üssd, reám halgass!

Aki eltalálja

azé lesz a kakas.

Boldogok lehettek.

Gondoskodunk róla!

Felüdül a lelketek:

Jöjjetek Mozsóra!

Tamasics János

Tudod-e?

- hogy 1596. évből származik az első írásos anyag a kakas-ütés szokásáról.
- hogy a XVIII. században a dunántúli falvakba telepített német s szlovák lakosság eredeti lakhelyéről hozta magával ezt a szokást.
- hogy a néprajzkutatók a mozsói kakas-ütést német eredetűnek tartják. A Batthyányak magyar, német és horvát jobbágyokkal telepítették újra a falut a törökdúlás után, ekkor hozhatták magukkal ezt a szokást.
- Mozsón régen húsvéthétfő délutánján kakas-ütéssel választották meg a falu elsőlegényét. A játék rendezői a következők voltak: kakasvevők, cigányfogadók, pénzszedők, szembekötő, cséphadarótartó és a játékvezető.
- 1930-as évek végén a járási főszolgabíró az élő kakassal történő játékot állatkínzásnak minősítette, ezért betiltotta. A betiltás után lyukas cserépfazék alatt lapult a kakas, s a versenyzők a fazék fenekét ütötték. A cserép összetörése jelentette a találatot. Később a felfordított cserépfazék alatt már nem volt állat.

Forrás: Lukács László: Tárgyak, életformák, népszokások. Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár, 2012. 328-349.p.

2015.07.04. (szombat)

5. Mozsgói Kakasfesztivál
Nemzetközi kakasfőző verseny

PROGRAMOK

9.00 ZENÉS HÍVOGATÓ A SOMOGY ZENEKARRAL
Kakasok, versenyre fel! Keressük a legrátermettebb, legvitézesebb kakasokat!

NAGY FAKANÁL DÍJ - KI LESZ A KAKASPÖRKÖLT MESTERE? AMATŐR SZAKÁCSOK BEMUTAKOZÁSA
Kóstoljuk meg az igazi hamisítatlan MOZSGÓI kakaspörköltet!
A zsűri elnöke KABA LAMIN svájci mesterszakács
A főzőversenyre jelentkezési határidő: június 19.

10.00-16.00 ALKOSS VELÜNK!
Ügyeskedés kreatív kezekkel

KAKASOK KIÁLLÍTÁSA

TÉRPLASZTIKA - ÓRIÁS KAKASOK KREATÍV KEZEKTŐL

10.00 GÓLYALÁBAS MULATSÁG A KEDVCSINÁLÓK TÁRSULATÁVAL

10.30 KISKAKASOK KAKASA VÁLASZTÁS
A leggyorsabb, legleleményesebb, legügyesebb kiskakas lesz a győztes!

13.00 MEGNYITÓ KOVÁCS ZSOLT POLGÁRMESTERREL
Várdaróci vendégek köszöntése
Várdaróci kakasütés bemutató
Bemutakoznak a Kakasok kakasa címért küzdők

14.00 – 15.00 KAKASOK KAKASA VÁLASZTÁS
Legények küzdelme! Keressük a legvitézesebb, legügyesebb, legfurfangosabb kakast!

15.00 KAKASÜTÉS – 100 ÉVES HAGYOMÁNY ALAPJÁN
A győztes jutalma 30.000 Ft

NÉPTÁNCEGYÜTTESEK FELLÉPÉSE

16.00 Szigetvári Néptánckör

16.30 Várdaróc Magyar Kultúregyesület -
Daróca néptánc együttes

FŐZŐVERSENY EREDMÉNY HIRDETÉSE

17.00 Misina Néptáncgyűttes

KAKASÜTÉS, KAKASVÁLASZTÁS EREDMÉNYHIRDETÉSE

18.00 SIPOS F. TAMÁS

18.40 MOZSGÓI ÓVODA műsora

19.00 PÁL DÉNES

19.40 MOZSGÓI ISKOLA műsora

20.00 CSÉZY

20.40 Erisha és tanítványai hastánc

21.00 UNIQUE EGYÜTTES

21.45 JOSH ÉS YVETT

22.30 TŰZIJÁTÉK ÉS LÁNGSHOW

CSABIKA ÉS TAJTI BÁL KAKASSZÓIG

HÁZIASSZONY GAJÁK PETRA rádiós műsorvezető

CSALÁDI PROGRAMOK

GYERMEKFOGLALKOZTATÓ, FAJÁTSZÓTÉR,
MESEKUCKÓ, LOVASKOCSIKÁZÁS, ÓRIÁSBÁBOK,
UGRÁLÓVÁR, VÁSÁR, KÉZMŰVESEK UTCÁJA,
PORTRÉAJZOLÁS, PÓNILOVAGLÁS

CSÍZ! FOTÓZÁS A BAROMFIUDVAR KAKASÁVAL

HAGYOMÁNYŐRZÉS A VIDÉKI VENDÉGSZERETET JEGYÉBEN

VIDÁMPARK, VURSTLI, MÓKA, KACAGÁS

cukor- és csokieső • kakasos ajándékok • meglepetések

VÁSÁRI FORGATAG • ÍZEK TERE

KAKAS BÜFÉ - Kakasos húsos penne, kakas saslik, kakas húsos grill lepény, kakas apró pecsenye, kakastőke pörkölt

<http://www.mozsgo.hu/kakasfesztival>

facebook: Mozsgói Kakasfesztivál

Telefon : +36 (20) 329 0590

E-mail: mozsgokonyvtar@gmail.com

VÁLLALKOZÓ MOZSGÓ

KONFERENCIA BUDAPESTEN

"A kistérségek válasza a szegénységre és kiszolgáltatottságra avagy hogyan lehet kreatív ötletekkel, motiválással önerőből egy falut életre keltetni." címmel rendeztek konferenciát Budapesten 2015. május 15-én.

Olyan ötleteket, megvalósuló programokat mutattak be, melyek választ adhatnak a fent megjelölt címre. Több megyéből jöttek az előadók, a Dél-dunántúli régióból Mozsgó község kapta a megtisztelő felkérést. Kovács Zsolt polgármester úr előadásában a közfoglalkoztatás komplexitását mutatta be. Előadását nagy érdeklődéssel hallgatták a megjelentek.

VÁGÓPONT A LAKOSSÁG SZOLGÁLATÁBAN

SZOLGÁLTATÁSOK

FÉLSERTÉSEK ÉRTÉKESÍTÉSE: 590.-Ft/kg/bruttó

BÉRVÁGÁS

a vágóhídra behozott sertéseket levágjuk, feldaraboljuk, igény szerint csomagoljuk, kiszállítjuk
bérvágás: 5.000.-Ft + Áfa= 6350.-Ft/bruttó

+ konyhakészre darabolás:

5.000.-Ft + Áfa=6350.-/bruttó

+ vákuumos csomagolás igény szerint
zacskónként: 100.- Ft + Áfa= 127.-Ft/bruttó

BÉRVÁGÁS TOVÁBBÉRTÉKESÍTÉSRE

kereskedelmi forgalomban értékesíthető

a szolgáltatás ára: 5.000.-Ft + Áfa=6350.-/bruttó

+ húsvizsgálati díj bruttó 1.500.- Ft

Megrendelés, részletek egyeztetése (személyes átvétel, cím, telefonszám) a következő elérhetőségen: *Balogh György, Séllei Dzsénifer 20 413 1667*

Az információk követhetők:

<http://www.mozsgo.hu/onkormanyzati-vagopont>

HASZNÁLT ESZKÖZÖK VÁSÁRA

Az önkormányzat a használatból kivont eszközeit értékesíteni kívánja az alábbi bruttó kikiáltási áron. A gépek javításra szorulnak.

MTZ önjáró fűnyíró üzemképes 120.000.-Ft

MTZ önjáró fűnyíró, hátsó híd hibával, a motor javításra szorul 70.000.-Ft

Stihl FS 450 szegélynyíró 60.000.-Ft

Oleomac 730 fűkasza, motorhibás 30.000.-Ft

Wald-tech fűkasza 2 db egyik teljesen üzemképes, keveset használt 40.000.-Ft

2 db Maruyama szegélynyíró 65.000.-Ft

Érdeklődés: Farkas Lajos 06 30 596 83 77

SZÉPÍTSÜK MEG AZ ISKOLÁNKAT!

Második alkalommal rendezte meg a szülői munkaközösség a jótékonysági bált. A zártkörű rendezvényre sokan fogadták el a meghívást és támogatták az eseményt. A svédasztalos vacsorán, mindenki ízlése szerint válogathatott a finom ételek közül. Az estét a bál háziasszonya Tarlacz Istvánné Szilvi nyitotta meg. A megnyitó után az iskola diákjai, tanárai és a szülők közös zumba tánccal kedveskedtek a megjelenteknek. A zenét Meszes János szolgáltatta.

Az est folyamán fellépett a Dübörgő Vattacukrok zenekar.

A bál teljes bevétele 375.000 Ft, melyet az iskola tantermeinek festésére fordítanak. A szervezők köszönik a felajánlásokat, valamint mindazoknak akik támogatói jegy megvásárlásával hozzájárultak a kitűzött cél eléréséhez.

Fő támogatók: Mozsgó Község Önkormányzata, Szülői Munkaközösség, Kicső Kft, Mozsgóért Egyesület, Szigetvári Térség Fejlődéséért Egyesület, Almáskeresztúr Önkormányzata, Csertő Önkormányzata, Szulimán Önkormányzata.

Köszönjük mindazoknak, akik hozzájárultak a bál sikeréhez.

Hegyháti Szilvia
főszervező

HULLADÉKGYŰJTÉSI NAP

A májusban meghirdetett hulladékgyűjtési napot szó szerint elverte az eső, így június 8-én rendeztük meg.

Az iskolásokat, óvodásokat és az otthon lakóit Kovács Zsolt polgármester és Puskásné Horváth Éva köszöntötte. Miután kiosztották a feladatokat, a gyerekek végigjártak minden utcát, és összegyűjtötték a szemetet. A kevés mennyiség azt mutatta, hogy egyre jobban figyelünk környezetünkre.

A résztvevők köszönetképpen közös szalonnasüteményen vettek részt, majd egy igazi tűzoltóautóval is megismerkedhettek.

B. A.

KÖSZÖNTÉS

KÖSZÖNTÉS

*Tisztelettel és szeretettel köszöntjük,
azon 70 év feletti Mozsgói Lakosokat,
akik június hónapban
ünneplik születésnapjukat!*

Schaub Jánosné Árpád u.
Pásztó Sándorné Árpád u.
Csizik Mihályné Árpád u.
Takács József Alsóhegy
Marosi Lajos Batthyány u.
Paksi Károlyné Kassai u.
Pap Józsefné Mátyás k. u.
Fekete István Mátyás k. u.
Viljovác István Mátyás k. u.

KIRÁNDULÁSOK

Április 14-én délután a kaposvári plázában a Cinema City-ben megnézték a gyerekek a Hamupipőke családi kalandfilmét, amely egy klasszikus mese élő szereplős feldolgozása.

Április 28-án délelőtt az ovisok az Abaligeti Cseppkőbarlangba kirándultak, amely a Mecsek leghosszabb patakos barlangja. A barlangban megcsodálhatták a különböző cseppkőképződményeket.

Május 26-án délelőtt Pécsett a Bóbita Bábszínházban a Szépen szóló Fütyöri mesét láthatták, melyen nagyon jól szórakoztak.

Május 27-én délután ismét színházban jártak a gyerekek ezúttal a kaposvári Csiki Gergely Színház Fésűs Éva Ajnácska zenés mesejátékát látták.

Június 09-én délelőtt az iskolába készülődő gyerekek, autóbusszal utaztak Szigetvárra kirándulni. A kirándulás már hagyomány és minden évben az elkészítő nagycsoportosok ajándéka. A programok minden kisgyermeknek nagyon tetszettek.

Június 11-én egész napos kirándulásra mennek az óvodások a Katica tanyára. Sokféle játék várja az apróságokat, 100 háziállattal ismerkedhetnek meg, és meg is simogathatják őket.

BALLAGÁS

Június 5-én délelőtt elbúcsúztak a nagycsoportosok az ovitól. A tizenhárom ballagó, az óvónők és dadák kíséretében, elbúcsúztak az óvodától, a játékoktól, egymástól. Az ünnepi műsor keretében a gyerekek verseket, énekeket, táncokat adtak elő. Eljátszották a Világszép kecskebékát.

Kelemen Milán, Schludt Abigél, Horváth Vivien, Orsós Brigitta, Hollósi Balázs, Bogdán Melinda, Pulya Richárd, Grósz Hanna, Bencze Sára, Garai Kadocsa, Huszár Adrián, Eisenberger Fruzsina
Kántor Éva

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK...

Anyanyelvi verseny Kétújfalu

3. helyezés Viljovác Kitti

Felkészítő: Orbánné Matus Erzsébet

Matematika levelező verseny megyei

Paizs Réka 6. helyezett

Felkészítő: Matus Attila

TESTNEVELÉS

Bozsik torna összesített eredmény

3. korcsoport

2. helyezett (Földi Dániel, Hegedűs Péter, Hegedűs János, Kovács Márton, Orsós Jenő, Radák Bertalan, Tomási Márk, Tóth Levente, Zilai Zsolt)

4. korcsoport

3. helyezett (Bori Richárd, Borjus Barnabás, Doszpod Dávid, Ignéczi Ádám, Kelemen Krisztián, László Dávid, Mates Dávid, Szatmári Richárd, Tóth Győző)

Diákolimpia

2. korcsoport

4x100 váltó futás

2. helyezett (Antal Márk, Buzás Sándor, Orgyán Achilles, Tormási Miklós)

Diákolimpia

4. korcsoport

300 m futás - 1. helyezett Ignéczi Éva

2. helyezett Gelencsér Mercédesz

100m futás - 3. helyezett Pfaff Ágnes

Súlylökés - 2. helyezett Stocker Ramóna

Távolugrás - 2. helyezett: Ignéczi Éva

Kislabda hajítás - 1. helyezett Ignéczi Ádám

1500m futás - 3. helyezett Mates Dávid

4x100m váltó futás - 3. helyezett Mates Dávid, Ignéczi Ádám, Farkas László, Szatmári Richárd

ATLÉTIKA DIÁKOLIMPIA MEGYEI DÖNTŐ!

4x600 m futás 1. helyezett: Ignéczi Éva

300m futás 2. helyezett: Ignéczi Éva 6. helyezett: Gelencsér Mercédesz

kislabda hajítás: 4. helyezett Ignéczi Ádám

Sportolj velünk labdarugó torna

4. korcsoport

3. helyezett (Bori Richárd, Ignéczi Ádám, Kelemen Krisztián, Mates Dávid, Tóth Győző, Doszpod Dávid, Katona Zsolt, László Dávid, Szatmári Richárd, Tóth Móri.)

Szigetvári foci torna

3. korcsoport

3. helyezett (Földi Dániel, Hegedűs Péter, Kovács Márton, Tormási Márk, Hegedűs János, Heszeg Márk, Orsós Jenő, Tóth Levente, Zilai Zsolt)

Felkészítő: Kovács Dezső

Hajdú Szilvia
tagintézmény-vezető

Mozsgói helyezettek:

1-2 osztály I. hely: Doszpod Bálint (Mozsgó)

Különdíj: Patak Petronella (Mozsgó)

5-6 osztály

III. hely Steiger Alexandra (Mozsgó)

Különdíj: Nagy Katinka (Mozsgó)

P. É.

ISKOLÁNK NÉVADÓJÁNAK ÜNNEPSÉGE

Az iskola névadója, Lengyeltóti János előtt róttuk le tiszteletünket május 15-én. A vetítéssel egybekötött megemlékezésen a képek segítségével ismerhettük meg a népművelő, iskolaigazgató, pedagógus munkásságát. Hiszen minden idejáros kisdiáknak ismernie kell élettörténetét, hogy büszke lehessen iskolájára. A verseket, összekötő szöveget a 2. és a 7. osztályos tanulóktól hallhattuk, osztályfőnökeik Matusné Bakos Éva és Papp Orsolya irányításával.

A program folytatódott a "Zselic hangjai" szavalóversennyel. Öt iskola 63 diákja mondta el az általa választott legkedvesebb versét. A kis előadók szívesen választották a kortárs magyar szerzők műveit. Olyan előadásmódokat hallhattunk, melyek valóban a "szívünkig hatoltak." A verseny szervezője Orbánné Matus Erzsébet volt.

PEDAGÓGUSNAPI KÖSZÖNTÉS

*„Vezesd őket, utat ne tévessz,
S magadhoz mindig hű maradj,
Mert élen állsz, és messze látszol,
Sose feledd: példa vagy!”
(Nagy László)*

Tisztelettel köszöntjük
a tanárokat, tanítókat, óvodapedagógusokat,
az oktatási és közművelődési intézmények
valamennyi munkatársát
pedagógusnap alkalmából.

HITVALLÁSA MAGBÓL FÁT, A FÁBÓL ERDŐT NEVELNI!

Az Országos Erdészeti Egyesület idén is meghirdette az „Év Erdésze” versenyt. A Baranya megyei fordulót a Mecsekerdő Zrt. május 13-14-én bonyolította le. Kerületvezető erdészünk, Kovács János II. helyezést ért el, ennek apropóján beszélgettem vele.

Mióta élsz itt?

Székesfehérváron születtem és 3 éves koromban költöztünk ide Dunaújvárosból. Dédi mamám Szigetváron élt, visszavágyott, így nemcsak a szűkebb család, de a nagymamám és a dédi mamám is jött velünk. Lakótelepen élünk, a városi létet felcseréltük a falusi életre, én már Mozsgón és Almáskeresztúron nőttem fel.

Miért választottad ezt a szakmát és hol végezted tanulmányaidat?

Gyermekkorom óta vonzott a természet, szerettem csavarogni, kirándulni az erdőben. Gaják Sanyi bácsi segítségével, a földrajz és biológia tantárgyakon keresztül, még több ismeretre tettem szert. Nagyon érdekesnek találtam, amit tanított, érdeklődési körömet kitágította. Rengeteget olvastam, sokat beszélgettünk, kérdéseivel további munkára ösztönzött, és többet is várt el tőlem, mint az osztálytársaimtól, köszönet érte.

Először ornitológus szerettem volna lenni, aki a madarakkal foglalkozik, de az élet úgy hozta, hogy erdész lett belőlem. (Olyan messze nem kerültem a madaraktól, figyelem a viselkedésüket, a hangjuk alapján felismerem őket.)

Barcsra jártam a Dráva Völgye Szakközépiskola erdész tagozatára, 2005 tavaszán, öt év után, végeztem erdésztechnikusként. Kiváló képzésben részesültünk, sokrétűen és gyakorlatorientáltan ismerkedtünk leendő foglalkozásunkkal.

Milyen szakmai tárgyaitok voltak?

Ökológia, dendrológia (növényrendszertannak a fás növényekkel foglalkozó ága), talajtan, erdőrendezés, erdőművelés, vadgazdaságtan, géptan, európai uniós ismeretek, erdészeti jog, erdőtörvénykönyv, hogy csak a legfontosabbakat említsem. Látható, hogy milyen sok oldalról közelítettük meg az erdész szakmát. Hetente egy nap volt a gyakorlati oktatás, itt eldől, hogy ki szerette meg és ki volt az, akinek végképp elment a kedve. Ez mellett vadászképzést is kaptunk, a fegyvertartási engedélyt már akkor megkaphattam volna. De lettettem a motorfűrészes-kezelői vizsgát, traktor vezetői jogosítványom is van, és német nyelvből emelt szinten érettségiztem. (Hát most különösen hasznos a német vendégek vadásztatásánál.)

Persze mindenki érdeklődési köre alapján mélyíthette el az ismereteket, de szilárd alapot kaptunk. Olyan munkát találtam, ahol mindig kint lehetek a szabadban. Szerintem ennél jobban nem is választhattam volna.

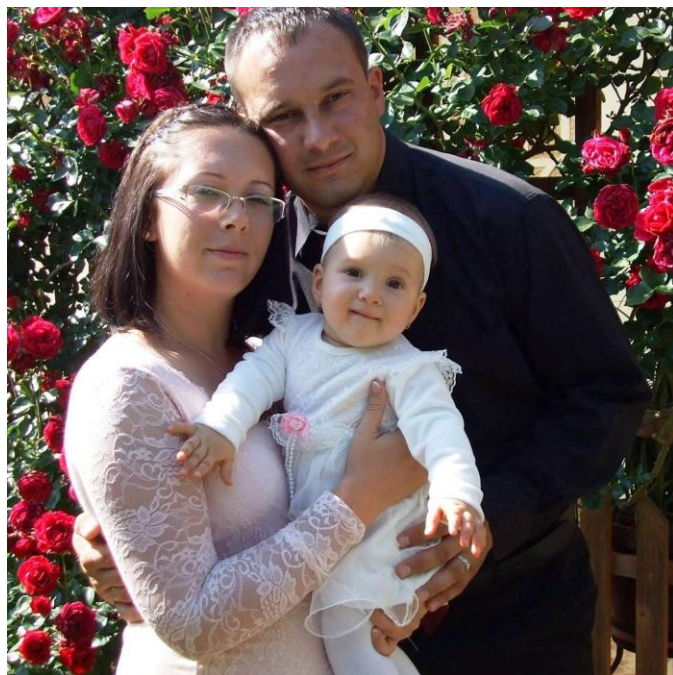
Hol helyezkedtél el? Mi jelenleg a feladatod?

A Szigetvári Erdészetről kaptam állást, másfél év fizikai állomány után, 2007. január hónapban lettem felelős erdész. 2014. novemberétől pedig a Mozsgó kerület, kerületvezető erdésze vagyok. Több munkafolyamatot kell felügyelnem: fakitermelés-, gyűjtések-, szállítás-, útjavítás-, ápolási munkák felügyelete, nyiladékok karbantartása, folyamatos idegenkezűség, lopás figyelése. 1000 ha összefüggő erdőterület tartozik hozzám, melynek határai Almáskeresztúr, Mozsgó, Szigetvár három erdőrésze Botykapeterdig.

A szabadidőd mivel töltöd, mit szeretsz csinálni?

Család, gyereknevelés. Ezt tudnám kiemelni első sorban. Lilien, a kislányom most 10 hónapos, tanul lépegetni, igaz egyelőre csak oldalra, és a fogai is bújnak elő szép sorjában. Rengeteg örömet okoz nekem, szívesen látom el az apai teendőket és veszek részt a gyereknevelésben.

Ha marad időm mindemellett, azt olvasásra fordítom. Egy kisebb könyvgyűjteményem van már otthon. Szeretem ha az enyém a könyv, nem vagyok a kölcsönzés híve.

Sportolsz valamit?

Igen, focizok. Általában szerdánként, amikor összegyűlünk a srácokkal, és játszunk egyet. Fitten tart mind testileg, mind lelkileg.

Térjünk át most a versenyre. Ha jól tudom ez már nem az első verseny volt, melyen részt vettél.

Igen, így van. Ez már az ötödik alkalom, az elsőn 8. lettem, még meglehetősen kevés tapasztalattal a hátam mögött. A másodikon már 5., majd érkeztek a dobogós helyezések 2., 3., és idén ismét 2. Egyik évben a megyei selejtezőket tartják, a következő évben pedig már az országos megmérettetést. A 2. helyezés egyben azt is jelenti, hogy én vagyok a tartalék az országos fordulóra. Ez a verseny számomra egy képzés tulajdonképpen, mivel fejleszttem magam míg készülök rá. Egyetlen olyan gyakornok voltam, aki az összes Szigetvári Erdészethez tartozó területben dolgozott. Ez gyakorlatilag az Ormánságtól a Zselicig nagyon sok mindent magában foglal. Ezáltal bővült az ismeretem, nem ijedek meg a síkvidéki és a dombvidéki erdőtől sem.

Mindegyik kollégámtól nagyon sokat lehet, és szerencsére tudtam is tanulni, ezek a helyezések egyben az ő érdemük is. Köszönöm nekik.

Gratulálok az eredményedhez! Milyen feladatok voltak idén?

Lövészet volt az első nap programja, a második nap programjai pedig a következők voltak: növények és károsítók felismerése, tájékozódás, gyérítésjelölés, famagasság- és térfogatbecslés, távolságbecslés, trófeaminősítés, erdőfelújítás leírása, száalásjelölés, állományleírás, számbavétel valamint választékolás.

Melyik feladatot találtad a legnehezebbnek?

Konkrétan legnehezebbet nem tudnék megnevezni, a bírók tették nehezzé, hogy az ő elképzelésükhöz legközelebb esően hajtsam végre.

Forrás:

http://www.mecsekerdo.hu/index.php?pg=news_1_323

Hogyan tovább? Mik a jövőbeni terveid, ambícióid?

Sokan kérdezik, hogy mit is csinál egy erdész pontosan. Összekeverik a szakmát a favágóval és a vadásszal. Olvastam régen egy cikket, szó szerint idézve: "Aki egy ágat letör, az barbár, aki egy egész erdőt kiírt az erdész." Nos igen. Az átlagember ezt látja, és igaza van. Csak arra nem gondol, hogy az erdő megújuló energiaforrás, amivel az állam gazdálkodik általunk. Európa legszigorúbb erdőtörvénye a miénk. Már Mária Terézia óta, azaz 1769 óta létezik. Szigorú szabályok szerint dolgozunk, az erdőfelügyelőség ellenőriz minket, ami az erdészettől független szervezet.

Azt az erdőt, amit ma levágatunk, azt újra kell telepítenünk, és ugyanolyan, ha nem inkább jobb erdőt igyekszünk nevelni belőle. Ez a dolgom. Magból fát, a fából pedig erdőt nevelni, amit ráhagyok a következő generációra. Az alapján ítélik majd meg a munkám, hogy milyen erdőt hagyok az utódomra. Szeretnék minél jobbá válni a szakmában, hogy az utánam következő elismerően bólinthasson a munkámra. Ez a legfontosabb számomra.

P. É.

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP

(június 5.)

1972-ben június 5-én nyílt meg Stockholmban

„Ember és bioszféra” címmel az ENSZ környezetvédelmi világkonferenciája.

„Az embernek alapvetően joga van a szabadsághoz, egyenlőséghez és a megfelelő életfeltételekhez olyan minőségű környezetben, amely ember-

hez méltó és egészséges életre ad lehetőséget.”

Kakasy Éva: Környezetvédelmi világnap

A konferencia ezt a napot határozatában Nemzetközi Környezetvédelmi Világnappá nyilvánította. Forrás: Neumann-ház – Irodalmi Szerkesztőség

Szabados Bernadett

ESEMÉNYEK AZ "ŐSZIKÉK NYUGDÍJAS KLUB" ÉLETÉRŐL

Az Adventi-vásárban tett látogatásunk alkalmával Gaják Petra velünk töltött jó pár órát, és kalauzolt bennünket a Duna-korzón. Akkor határoztuk el, szeretnénk egy napot itt tölteni a fővárosban, hogy többet láthassunk belőle.

Petra felajánlotta, hogy lesz az "idegenvezetőnk". Egyetértés után május 12-én az IC-vel utaztunk Budapestre. Az utazás maga is élményt jelentett, mivel nem gyakran utazunk vonattal. Kis "rádiósunk" várt minket a Keleti pályaudvaron. Ő biztonságot jelentett nekünk helyismeretével, mert munkája ideköti. (A jegyváltó automata is problémát jelentett volna nekünk.) A kiránduláson nem minden tagunk tudott részt venni, mivel ahhoz, hogy lássunk is valamit, sokat kellett menni. Egész nap nagyon figyeltünk egymásra. Megnéztük a MÜPA-t, mely koncerttermének akusztikáját a világ elsői között tartják számon. Majd az új Nemzeti Színházat és a Duna-partról látható nevezetességeket: pl. Halászbástya, Mátyás-templom, Gellért-hegy, a Szabadság szoborral stb. Megebédeltünk a Westend City Centerben, ahol ázsiai ételt választottunk a különböző gasztronómiai kínálatból. Étkezés közben felfedeztük a Mozsgói címet, mely a falon a sok-sok település címe között "ránk mosolygott".

Innen indultunk az Andrássy úton a Hősök tere felé. Láttuk a Terror Házáat, a nagykövetségek épületeit. Sétánkat megszakítva a kis Földalatti Vasúton utazva értünk a Hősök terére. A kis földalatti nekem külön élményt jelentett, hisz 8 éves koromban édesanyjammal jártunk fent a "pesti nagybátyámnál", amikor utaztunk közlekedési eszközön. Most gyönyörűen felújították eredeti stílusát megőrizve. A Hősök terén látható a Millenniumi vagy az ezredévi emlékmű. Középen a 36 m magas oszlopon az 5 m magas Gabriel arkangyal szobor áll. A tér mellett a Múcsarnok és a Szépművészeti Múzeum épülete látható.

Ezután a Városligetben tettünk sétát, ahol láttuk Anonymus szobrát, a jáki templomnak a kicsinyített mását és több régi korunk építészetének remekét.

Tovább sétálva elmentünk a Fővárosi Nagycirkusz, az Állatkert és a Gundel étterem előtt. A Városligeti-tó partján megpihentünk, fagyiztunk, és visszaindultunk a Keletibe. Petra felkísért bennünket a megfelelő IC járatra és elindultunk hazafelé.

Élményeinket, mellyel gazdagodtunk, útközben is felelevenítettük, és fotókon is őrizzük. Köszönjük Gaják Petrának, hogy a születésnapját ránk áldozta.

Május 23-án megszerveztük szokásos évi nyugdíjas találkozónkat, melyre már jó előre készülünk tervezéssel, szervezéssel, a feladatok elosztásával. Mivel községünk rendelkezik a legideálisabb, legjobb kultúrházzal a környéken, így biztosítani tudtuk vendégeink kényelmét. (Szigetvár, Hobol, Szentegát, Somogyapáti, Nagypeterd, Dencsháza) A vendégeket Gajákné Peszmeg Marika klubvezetőnk üdvözölte. Először köszönthette meghívott vendégeink között együtt Mozsgó polgármesterét és képviselő-testületének teljes tagságát. Férfi klubtársaink rövid itallal fogadták az érkező vendégeket, majd a névkártyával ellátott asztalukhoz kísértük őket. Az ízlésesen megterített asztalon friss sajtos pogácsa, kalács, és borok, üdítők várták az érkezőket. Minden vendégklub-vezető köszöntött bennünket is. Műsorunkat a mozsgói szociális intézet dolgozóiból alakult kis csoport „fekete-fehér tánca” nyitotta meg, mely nagy sikert aratott és nagy tapsot kapott elismerésül. Vendégklubjaink „művészei” is szórakoztattak bennünket népdalcsokokkal, egyéni népdalénekesekkel, hastáncokkal és egyéni vidám jelenettel.

Az előadott műsorok után jöhetett a szórakozás, a zene, a tánc. A zenét a mi elkötelezett zenésznünk Bencsik István szolgáltatta, aki igyekezett kedvünkben járni és olyan talpalávalót játszott, amit úgy érzékeltem, hogy szeretünk. A nap vacsorával folytatódott, melyet az iskola szakácsa főzött, és frissen elkészítve hoztuk le a konyháról. (Götz Csaba és Horváth Tibor vállalták a cipekedést) majd az ételosztáshoz beosztott asszonytársak tálták a vagdalt húst, zöldséges burgonyával, savanyúsággal.

Zeneszó mellett elfogyasztott vacsora után folytatódott a borozgatás, beszélgetés. Mi asszonyok többféle süteményt sütöttünk. Sok tombola tárgyat vetünk és kaptunk, melyeket felsorakoztattuk a színpadon, hogy látható legyen. A tombolasorsolást lebonyolítottuk, és örömmel nyugtáztuk, hogy a tárgyaknak örültek, akik nyertek. (pl: Kovács József volt mozsgói lakos megnyerte Vatulikné Margitka szép egyenletes öltéssel kivarrt kézimunkáját, ami egy asztalterítő volt. Kovács azt mondta: Ez éppen jó alkalomra érkezett, mert a nejemnek most lesz a születésnapja.)

Úgy érezzük, rendezvényünk jól sikerült, hisz igyekeztünk vendégeink kedvében járni. Mi is szívesen viszonozzuk meghívásaikat.

PL-né

Aki lelkében MOZSGÓI ma- radt

Pécsett elhagyva
szerpentines utakon
át eljutottam Komló-
ra. Igen, nem elírás,
Komlón beszélget-
tem következő inter-
júalanyommal, akiről
hamarosan kiderül
milyen kötődése is
van Mozsgóhoz.

Az adott címre
érve, megpillantot-
tam az ajtó felé hala-
dó, oly rég látott
szomszédkákat.

Aki az elmúlt 25 év alatt mondhatom nem túl so-
kat változott. Első mondata, a jól megszokott Ki
vagy te nekem? - kérdése volt, melyre rögtön jött
tőlem a válasz - Hát a gyémántkája. ☺ Ezeket a
sorokat olvasva,- talán a családtagjaimat kivéve,
sokaknak nem lehet nyilvánvaló kiről is van szó.
Segíték egy kicsit azoknak is, és megnevezem őt,
Frank Józsefnével, Mariska néniel beszélgettem,
aki születésétől kezdve körülbelül a kilencvenes
évekig Mozsgón élt. Ez alatt az idő alatt volt
édesanyáméknak és nekem a szomszédom. Én 3
éves korom óta ismerem, szinte az unokájaként
kezelt engem.

Ahogy beértünk a lakásba rögtön előkerül-
tek a régi képek, melyeken magamat, aztán anyut,
aput, és még jó pár ismerőst és családtagot is
felfedeztem.

Majd le is huppantam az ágyra és elkezdtem fag-
gatni. És ő csak mesélt és mesélt és mesélt...
Eleinte arról, hogy mostanában hogy telnek a
mindennapjai, a gyerekeiről, az unokáiról, majd a
mozsgói emlékekről.

Mariska néni a mozsgói szőlőhegyen született,
1927. május 20-án. Tehát ő valóban tősgyökeres
mozsgóinak számít.

Iskolai éveidet is Mozsgón töltötted?

Nem én Bűrösre jártam általános iskolába, majd az
utolsó két évet, a 7. és 8. osztályt jártam ki Moz-
sgón. Őri Feri bácsi volt az igazgatóm a dolgozók
esti iskolájában. Majd az általános iskola befejezé-
se után rögtön jöttek a dolgos hétköznapiak, ahogy
ez akkoriban szokás volt.

Mivel foglalkoztál, milyen helyeken dolgoztál?

Baromfi telepen dolgoztam, etettük a sok csibét.
Aztán a TSZCS-ben (ahogy felénk mondják) is
dolgoztam 25 évig, ami akkoriban sokaknak nyúj-
tott munkalehetőséget. Közben nyugdíjba mentem.
De utána is, ha valami probléma volt, engem min-
dig behívtak. Nekem kellett a kulcsokat átvenni

ilyen esetekben. Tehát mondhatom, fontos szere-
pet töltöttem be.

Aztán portásként is tevékenykedtem ott, szintén
nyugdíjas koromban. Nagyon jól kijöttem az akkori
TSZ elnökkel Szabó Imrével.

Dolgoztam Pécsett is 4 évet a tiszti iskolában.

De ezeken a munkahelyeken kívül még
számos közéleti tevékenységet folytattam. Részt
vettem a veradásokon, ahol virsli és kávéfőzésben
segédkeztem, kiszolgáló voltam. Jelen voltam
minden iskolai rendezvényen, főként az álarcos
bálokon, amelyre szintén többedmagammal süte-
ményeket sütöttünk.

Polgárvédelmi körökben rajparancsnok voltam.
Sajnos abból a korosztályból már egyikőjük sem él
rajtam kívül. Szőlészeti szaktanfolyamon, légvé-
delmi gyakorlatokon is részt vettem. Elsősegély-
nyújtóként is tevékenykedtem 10 évig.

Az elsősegélynyújtó tevékenység úgymond egy hívás volt számodra?

Szinte így is mondhatjuk. Előfordult olyan eset is,
amikor egy embernek én mentettem meg az életét,
mikor görcsöt kapott lenyelte a nyelvét, és min-
denki csak körbe állta, de nem tett semmit. Én
odamentem, és elláttam a kellő életmentő mozdu-
latokat. Nagyon hálás is volt, hogy megmentettem
az életét, utána még udvarolt is nekem. Olyan is
előfordult, hogy a doktor úr engem küldött ki halot-
takhoz megállapítani a halál beálltát, illetve holtakat
is öltöztettem.

Én csak csendben figyelek, szörnyülködöm,
majd megkérdem: és nem féltél? Nem volt
félelmetes ez a szituáció?

Majd könnyedén rávágja. – Nem, engem ez nem
zavart.

Közben tovább nézegetem a képeket, és csak
sorra jönnek egymás után a különféle esküvői
fotók. Köztük több ismerős arcot is felfedezek.
Meg is kérdezem tőle miért van ennyi esküvői
fotója?

Akkoriban legalább tíz vagy még több esküvőre is
hivatalos voltam. Hiszen ismertem mindenkit a
faluban, és a lakodalmakra való sütögetésekben is
mindig részt vettem. Édesanyádék lakodalmára is
sütöttem. Természetesen ilyen alkalmakkor kap-
tam fotót a házaspárról. Imádtam ezeket a prog-
ramokat is.

És még most is ennyit sütsz, főzöl?

Még most is nagyon szeretek sütni, főzni. És még
mindig a nagy családi alkalmakra én készítem el az
ételeket a családomnak, és ilyenkor itt vendégelem
meg kis lakásomban őket. Ilyenkor mindenki ked-
vencét igyekszem elkészíteni. Ők pedig le is adják
a rendelést, aminek nagyon örülök, érzem, hogy
tehetek még mindig értük valamit én is.

Apropó házasság. Te mikor mentél férjhez?

Én kétszer voltam férjnél. Először 1946. márciusában mentem hozzá első férjemhez Abonyi Pálhoz Somogyhárságyon. Vele az Árpád utcai házunkban laktunk Mozsgón. Majd 1960-ban elváltunk. Aztán 1961-ben mentem hozzá második férjemhez Frank Józsefhez. Ő már fiatal lánykoromban is udvarolt nekem, úgyhogy nagyon boldog volt, mikor ennyi idő után végre hozzá mentem feleségül. Nagyon boldog házasságban éltünk 39 éven keresztül. Ő 2000. június 22.-én halt meg.

Gyermekeid sokat segítenek neked mióta egyedül élsz?

Igen, rengeteget. A fiam mindig bevásárol nekem, mindennap felhív, amikor tud jön ő is az unokáim és a lányom is. Nagyon szeretem a családomat.

Úgy látom te nem csak a saját családotban vagy központi személy, hanem annak idején, a faluban is az voltál.

Igen, én nagyon szerettem részt venni a falu életében. Bárkinek bármi problémája volt engem megkeresett, és ahol tudtam, segítettem. Ismertem mindenkit, aki akkoriban ott élt.

Ahogy már elmondtad a nagyobb eseményeken is előszeretettel részt vettél. Akkoriban milyen nagyobb rendezvények voltak Mozsgón?

Főként szüreti multságok, bálók voltak a jellemzőek, a kertész kertbe is sokat jártunk, a focimecszekre elmenni is igazi kikapcsolódásnak, programnak számított, kisfiammal jómagam is el szoktam menni egy-egy mérkőzésre (ahogy a fotón is látszik).

Emellett voltak juniálisok, ahol a kakasütés és a lepényevés voltak a legjellemzőbb műsorszámok. A fiam mindig jött kakast kérni, a legszebb kakast adtam neki, hadd vigye azt el. Akkoriban a kakast rendesen leütötték, most már persze nem így van. A lepényevésen is minden kisgyerek szívesen részt vett, az én fiam még a fára is felmászott, és nyakig lekváros volt.

Hallottál róla, hogy most már kakasfesztivál van Mozsgón? - az idén 5. alkalommal kerül megrendezésre.

Igen, fiam mesélt róla, ő a családjával részt is vett a tavalyin. Én is szívesen ellátogatnék, de már öreg vagyok ahhoz, hogy kimozduljak.

Minden mondatodból az sugárzik, hogy imádtál Mozsgón lakni, és te magad is említetted, hogy megfordultál már életed során jó pár helyen, de mindig is Mozsgó volt az a hely, ahol a legszívesebben laktál. Akkor mégis miért költöztetek el onnan?

Az életünk úgy alakult, hogy fiam és lányom is Komlóra ment dolgozni, férjem agyvérzést kapott, és mondták gyerekeink, hogy menjünk mi is velük. Így ide költöztünk. Én ápoltam férjemet, egészen a 2000-ben bekövetkezett haláláig. Most már 15 éve egyedül lakom itt.

Szeretsz egyedül, a gyerekeidtól külön lakni?

Igen nagyon szeretek. El vagyok én itt, gyermekeim pedig, ahogy már meséltem, mindenben segítenek. Unokáimat és gyerekeimet is nagyon szeretem, nagyon jó a kapcsolatom velük. Nagyon jó helyem van.

Nem is húz vissza a szíved Mozsgóra?

De azért előfordul, hogy visszagondolok az ott eltöltött évekre, szívesen mesélek az ottani emlékeimről. Érdekel az is milyen most az én kis falum, de öreg vagyok már ahhoz, hogy nagyobb utakat megtegyek. Mióta elestem, azóta nem igazán merészkedem ki. Jól érzem magam itt a lakásban, mindig feltalálom magam, de nagyon örülök, hogy életem java részét ott tölthettem. Biztos vagyok benne, hogy apukád is sokat tesz azért a kis faluért, és ez nagyon jó dolog.

Mielőtt az interjú végére értünk volna, még mindenképp megemlítette, csak, hogy el ne felejtsem. – Újságot ugye majd kaphatok én is? Én pedig mondtam, - természetesen, személyesen hozom el neked.

Nagyon örültem, hogy ennyi idő után újra láthattam a Mariska nénit, és nagy lelkesedéssel meséltem találkozásunkról és a beszélgetésről, itthon is. Jó volt látni, hogy még mindig nagyon lendületes a korát meghazudtoló módon.

MOZSGÓ TÁRSADALMA 5. RÉSZ

A szőlőbeliek

Ez a legheterogénebb eredetű társadalmi csoport Mozsgón. Megtelepedésükhöz az úrbérrendezés járult hozzá, még nagyobb számban a Nagyatádi-féle földosztás után lehet számolni velük.

A szőlőbeliek vagy hegyiek a cselédsorból emelkedtek ki, egy kis szőlőt vásároltak maguknak, majd oda kiköltöztek. Azonban szőlőt csak a cselédség felső rétege tudott vásárolni, akik valamiféle kiemelt beosztással, szaktudással rendelkeztek. Általában 400-500 négyszögöl szőlőt tudtak először vásárolni, majd ezen egy kisebb házat építettek, melyben tárolták a bort, illetve laktak. Míg a ház nem volt kész, továbbra is uradalmi kötelékben maradtak.

A házak nagyrészt egyformán épültek fel. Az épület első részében volt a borház a pincelejárattal, és a belső, egyetlen szobába ezen keresztül tudtak bejárni. Majd a húszas évektől indulnak meg a házak kibővítései, ha a család pénze engedte azt. A felső határt az egy szoba, konyha és egy külön présház kisebb szobával jelentette, ugyanis akinek ennél több pénze volt, az már a faluban igyekezett telket venni, és ott építkezni.

Jedinka szőlőhegy

A saját föld és lakás kiemelte a családot a cselédsorból, de ebből nem tudtak megélni, így továbbra is munkát kellett vállalniuk, azonban ettől kezdve már szabad munkavállalóként. Céljuk az volt, hogy további szőlőterületet vegyenek, és rendelkezzenek némi állatállománnyal. A földet csak apránként tudták megvásárolni. És a szőlő csak egy ideig szolgálhatta a társadalmi emelkedést, de a vagyont tovább nem tudták növelni ezáltal. Egyrészt a bor gyenge minőségű volt, kereskedelmi forgalma csak a bizonytalan időkben volt, és komolyabb gyarapodásra nem adott alapot. Ennek ellenére a szőlőbe való kiköltözés nem szűnt meg. A cselédeknek megérte, hogy odaköltözzenek, ezáltal helyhez kötődjenek, így meginduljanak a társadalmi emelkedés útján. A szőlőben ki lehetett alakítani egy kis gazdaságot, mely a család megél-

hetését biztosította, emellett a szabad munkavállalásra is lehetőségük nyílt.

A családok a birtokukon szőlőt, gyümölcsöt, zöldségféléket termesztettek, melyek a család igényeit kielégítették. A szőlő nem volt nagy értékű, többfajta volt, de vörösbort nem készítettek, és csak ritkán adtak el belőle. A gyümölcsöt is a maguk fogyasztására termesztették, piacra nem vitték, pálinkát főztek belőle, és aszalták. Állatot is tartottak, általában disznót, baromfit, és egyes családok tehenet is. De a takarmányt nehéz volt biztosítani, így megpróbálták földbérlethez jutni. Egyesek szerint ez nem volt kifizetődő, mivel nagyrészt igen kihasznált földet adtak ki, és mire az ember rendbe hozta volna, megvonták a bérletet. A kivett föld lehetővé tette a lótarast is, így adott volt a lehetőség egy falubeli ház építésére.

A legnagyobb jövedelmük a szőlőbelieknek a szabad munkavállalásból eredt. A gyermekek 12 éves korukban kezdték meg komolyabban a munkát az uradalomban félcselédi állapotban. A hónapszámosokat az uradalom munkavezetője szegődtette, és az uradalomban közös szálláson aludtak. A munkát 5 órakor kezdték, és napnyugta után még egy kis ideig folytatták. Szünetet fél 8-kor, 1 órakor, és 5 óra körül tartottak. Munkájuk változatos volt, ha az idő nem engedte, benti munkát kellett végezniük. A hónapszámosok általában hat hónapra kötötték le magukat, és 17 éves korukig csak fél komenciót kaptak. A teljes komenció hat hónapra 6 mázsa búza, havonta 20 kg kenyér, 10 kg finomliszt, 2 kg só és 10 pengő volt. Ez azonban kevés kereset volt, így 17 éves koruk után a fiúk elmentek napszámosnak, ha bírták a munkát. Az uradalomban való munka megtanulását előnynek tartották, mivel az uradalom szerszámaikat használták, és nem pedig a sajátjukat.

A nagy uradalmak különböző módon kötötték meg a munkaerőt, melyet apróbb juttatásokkal próbáltak elősegíteni, ugyanis ezek befolyásolták az uradalmak közti vándorlást. Mozsgón az aratóknak egységesen egy holdnyi feles kukoricát adtak, egyéb megkötés nem volt, és néhány évben rendeztek aratóbált is, melynek költségeit az uradalom állta. Amint a gyermek már tudott markot szedni, mennie kellett dolgozni. A búzából fizették ki adójukat a szőlő és a ház után, és rótták le tartozásaikat a boltosnak, mesterembereknek.

A szőlőbeliek is dolgoztak télen, mivel lovuk nem volt, ezért ők csak favágók voltak. Az erdőirtás során az uradalmi erdőket a bérlők saját maguk számára kitermelték, ilyenkor a szőlőbeliek nap számban dolgoztak, napi 1 pengő, 1 pengő 20 fillér bérért, attól függően, hogy igényt tartottak-e a gallyra. Emellett vállalkozhattak részes favágásra, melynek során a saját maguk számára termelték ki a fát.

Kereseti lehetőséget jelentett a részes szénakaszálás is, még akkor is vállaltak ilyen munkát, ha nem volt lovuk, tehénük. Ugyanis ekkor eladták a rászoruló falubelieknek búzáért, kukoricáért cserébe.

A sokféle kereseti lehetőség egy magasabb életszínvonal megteremtését tette lehetővé. Jobban tudtak táplálkozni, mint az uradalmi cselédek, sosem fordult elő, hogy egy szőlőbeli éhezett volna.

A cselédektől elválasztotta őket viseletük is. A szőlőbeliek törekedtek arra, hogy hasonló ünneplős ruhájuk legyen, mint a kisházásoknak és pógároknak. Annak ellenére, hogy ezek olcsóbb anyagokból készültek, egyfajta rangot adott nekik.

A szőlőbeliek társadalma nem osztható rétegekre, de egyfajta állapotbeli, idő által meghatározott tagozódás megfigyelhető. Legfelül álltak azok, akik a falu felé útban voltak, ők voltak a legrégibbi szőlőbeli lakosok, és ők viseltek tisztségeket. Legalul az épp csak megkapaszkodottak voltak, akik még sokáig szorosan kapcsolódtak az uradalomhoz. Társadalmuk zárt és egységes volt a hegyközségi szervezet miatt, saját külön szervezetük volt a községi közigazgatási szervezeten belül. Önálló településrészként számoltak velük. Minden lakos, függetlenül a földje méretétől egy szavazattal rendelkezett. Ők választották meg a hegyközségi szervezet élén álló bírót és csőszét. A csősz az őrzési feladatain kívül ellátott kisbírói feladatokat, értesítéseket kézbesített, harangozott. A bíró közvetlenül a jegyző fennhatósága alá tartozott, minden, a faluból érkező rendelkezés az ő közvetítésével jutott el a szőlőbeliekhez. Emellett a bíró kisebb peres ügyekben intézkedhetett, de legfontosabb feladata a szőlő útjainak, legelőinek karbantartása társadalmi munkával, melyre az embereket ő rendelte ki. Összejövetelek rendezése esetén az eseményt neki kell bejelenteni, engedélyt kérni. A bíró mellett állt még öt választmányi tag, akik rendszertelenül ülésseztek, de külön feladattal nem rendelkeztek.

A szőlőhegyen több közösségi alkalom alakult ki, mely összekapcsolta a társadalmukat. Ilyen volt a házépítés, mikor a leendő szomszédok is segédkeztek az újonnan érkezetteknek. Télen esetenként pedig szomszédoltak, vagy egy háznál az asszonyok, lányok összegyűltek és varrtak, hímeztek. A fiatalság szórakozása az ún. *hőböögő* volt, mikor kibéreltek egy üresen álló présházat, ahol falevelet, nyírfakérget két hüvelykujjuk közé szorították és fújták, így ritmikus kíséretet keltettek a citeraszónak, és erre táncoltak. A férfiak borozgatni, kártyázni ültek össze. A hegyközségben Mozsgón kocsma is volt, ahol a '30-as években tánciskola is nyílt, valamint színi előadásokat is tartottak. A szőlőbeliek közösen jártak a falvakba, bálókba, templomba, és mindenki mindenkivel jó viszony-

ban volt. A társadalmi csoport összeforrottságát jelzi a családi, házassági kapcsolatok a '30-as évek végére.

Forrás: Szabó I.-Szabó L. Mozsgó és társközségeinek társadalma, In.: Tiscium, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Évkönyve, 1993. 325-371. oldal

Horváth Zsuzsanna

GONDOLATMORZSÁK

„Az életünk egy furcsa kis mese, szeszélyes játék, bús színész dolog, minden egy szürke váz körül forog, fénnel cifrázva, könnyel is tele”

Wass Albert

Vannak dolgok, amelyek nem változnak. Amikor fiatalok vagyunk akkor az a legfontosabb, hogy nekünk mi a jó. Nem érdekel a másik ember, a környezetünk, hiszen mi mindenáron meg szeretnénk mutatni, hogy mire vagyunk képesek. Azt látom e tekintetbe semmit nem változott a világ, összehasonlítva az én fiatalkoromat a jelenlegi helyzettel. Az is igaz, én egy más társadalomban nőttem fel, néha félve, máskor dacolva a rendszerrel (csakazértis megmutatni talpon maradunk), küzdve keményen a magyarságunkért. Voltak szép és kevésbé jó időszakai az életemnek, főleg a gyermek és fiatalkorom. Szerencsére olyan magyar közösségben nőttem fel, ahol minden ember fontos volt, segítettük egymást, figyeltünk mások gondjaira és törődtünk az idősebbekkel. Manapság is nagyon fontosak ezek a dolgok nekem. Annyit tudnék mesélni a régi időkről, hogy talán egy könyv is megtelne belőle, de ezek a dolgok mélyen elrejtve lakoznak a szívemben, örökké táplálkozva belőlük. Arra neveltek a szüleim, legyek mindig büszke a származásomra és soha ne felejtsem el honnan jöttem és ki vagyok. Amikor áttelepültünk Magyarországra, úgy éreztem egy más világba csöppenem. Volt minden a boltokba, nem volt idegen a nyelv és bárhova mentem segítőkész emberekkel találkoztam. A sors akarta, hogy ebbe a szép kis faluba találjam meg azt a nyugalmas életet, amelyre mindig is vágytam és ahonnan nem szeretnék már elmenni. Itt megeltem azt az életformát, amely megfelel nekem és azokat az embereket, akikkel szívesen dolgozok együtt. Barátokra leltem! Az évek múlásával, más dolgok lettek fontosak, mint fiatal koromban. Mindenben meglátom a jót, a pohár nálam nem félig üres, hanem félig van tele. Az otthonról hozott értékeket szeretném átadni gyermekeimnek (nem mindig járok sikerrel, de igyekszem) és unokáimnak.

B. A.

KEDVES OLVASÓ!

Június hónapot nevezik Napisten havának, de Szentiván havának is. Szentiván napja előtt pár nappal van a nyári napforduló, ekkor leghosszabbak a nappalok. A legmelegebb időszak ehhez általában egy hónapnyi idővel később tapasztalható. Túl vagyunk már a májusi fagyosszenteken, nem kell már aggódni a bab, paprika és a gyümölcsfák miatt. Május végével nagyrészt befejeződnek a vetések, ültetések, de még lehet vetni babot, rövid tenyészidejű uborkát, de akár céklát, nyári retket, tarlórépát, téli retket is. Téli káposzta is ültethető palántáról, de nagyobb termelők szokták – főleg öntözhető területen helybe is vetni. Kisebbségi területtel rendelkezők a korai zöldborsó helyére is tehetik a fent felsorolt növényeket.

Az elmúlt napok bőséges esőzése után (több mint 100 milliméter) gondolkodhatunk, hogy lehetne egyszerre permetezni és kapálni is. Minden esetre az utolsó pillanatban jött a csapadék. Az öröm csak ott nem volt felhőtlen, ahol jégfelhők is ontották „termésüket”. Sajnos egyre kevesebb pénz jut a NEFELA jégelhárító rendszerre, ami meglátja az egyre szaporodó jégkaron.

Permetezni továbbra is – sőt egyre többet – szükséges a gomba és baktériumos betegségek ellen. Egyre több a rovarkártevő is. Közülük mostanában támad a cseresznyelég (szereti a meggyet is), nyüveke okozza a cseresznye és a meggy „kukacosodását”. Találtunk már almamolyt, ami az almatermésűek, de a dió „férgességét” is okozza. A rovarölő szerek használatakor különös gonddal figyeljük a munkaegészségügyi és élelmiszer egészségügyi várakozási időt. Az előbbi a permetezés utáni munkavégzés, az utóbbi a fogyaszthatóság várakozási idejét mutatja. A megadott koncentrációt pontosan tartjuk be. A túladosolás mellett, hogy felesleges költség, az előbbi várakozási időket is meghosszabbítja. Nem szabályos, de gyakorlat növényvédőszer cseréje, ajándékozása, a kiszerelt mennyiségen való osztzkodás. Csak vegyszeres flakonba öntsük szét, semmiképpen, pálinkás vagy sörösvégbe. Az üvegre, flakonra írjuk rá legalább a szer nevét, alkalmazandó mennyiséget és a két várakozási időt. Figyeljünk rá, hogy ugyanannak a növény védőszernek növényfajonként más-más nap lehet a várakozás ideje!

Legtöbben túl vannak a kerítések melletti és a fák alatti gyomirtáson. Aki nem végezte el még megcsinálhatja. Mi glifozát tartalmú szert használunk, ami elsősorban egyszikűekre (fűfélék, beleértve a tarackosakat is), de a kétszikűekre is hat. Perzselő szer, a biogazdálkodók is használhatják. Régebben Glialka néven volt ismert, manapság Glifosz, Amega és más fantázianeveken.

Növényállománytól függően 2-5 dl 1000 négyzetméterenként az adag 20-40 l vízben. Akkor találtuk el az adagot, ha 10-14 nap alatt pusztulnak el a gyomok. Ekkor a felszívódott szertől a tarackok nagy része is elpusztul. Ennyit a mérgekről.

A kapáláshoz – csak érdekesség képen – Gazda József néprajzi gyűjtéséből: ... édesapám tanította „Ágnes, így kapálj, ne!” mert azelőtt lett vót eső, s kicsit lágy vót a föld, de kapálni jó vót. Asszongya: „Így ne, a kapát nyújts elé, s kapálj, ameddig a kapa nyele elér. S akkor egyet lépjél nagyot, s esment kapálj elé, a földet ne tapodd meg, a friss levágott földet!”... de a kislány ahogy kapált, így tapogott ne! Tapogott, s mind megtapodta. Asszongya édesapám egyszer: „Na Ágnes fiam vedd a kapát a válladra, s menj haza, kárt nekem ne csinálj!” Azt mondták az a föld megszemelik, ha megtapossa, olyan lesz mint a tégl.

Ideje lesz lassan a paradicsom és a bab karózásának, kötözésének is. Szőlőben is kötözni kell, ha még nem válogattuk le a hajtásokat, előtte végezzük el. Én két hete csináltam, akkor még könnyen törtek a hajtások. Letörjük a termést nem hozó hajtásokat, kivéve, amelyekre jövő évben szükségünk lehet termőalapoknak vagy előregeedett rész leváltásához. Ha sokat „hozott”, szükség lehet fűtős vessző letörésére is, ami ugyan egyesek szerint „szentségtörés”.

Gyümölcsfáknál is szükséges lehet zöldválogatásra, főleg ha tavasszal erősebben metszettünk. Gyümölcsfáknál se féljünk inkább tépni a zöld hajtást (persze ameddig le lehet tépni). Az ollóval való metszéssel szemben két előnye is van. A tépéssel az alapi rügyek is letépődnek, így nem tudnak nyáron kihajtani sűrítve ezzel a koronát. A másik előnye, hogy sokkal gyorsabban gyógyul, mivel nem vágódnak el a sejtek, hanem a sejsorok mentén válnak szét a szöveti részek és nem maradnak visszaszáradó csomók sem.

Szükség lehet a gyümölcsök ritkítására is. Annyit szedjük le, hogy a kifejlett erő gyümölcsök később ne érjenek össze. A kolostorok almásaiban a szerzetesek éles késsel keresztbe vágta el a felesleges kis almákat, amik hamarosan leszáradtak, lehullottak, de lehullásukig állítólag tápanyagok, hormonok vándoroltak vissza a maradó gyümölcsökbe belőlük.

A kakasfesztivál miatt nem tudom, mikor jelenik meg a következő szám, így most emlékezem meg a nyár nagy ünnepéről a július 2.-i Sárlos Boldogasszonyról, a búza aratás kezdetéről. Végül a hónapra mindenkinek kívánok jó időjárást, kellő időben csapadékot jég és vihar nélkül!

Győri Sándor

POROVICA KUPA - 2015. 05. 30.

A hagyományoknak megfelelően, sportegyesületünk idén is megrendezte a Porovica Kupát. Az indulók asztalitenisz párosban és sakk csapatversenyben mérhették össze tudásukat és aznapi formájukat. Asztaliteniszben 17 páros versengett a győzelemért. Rendezvényünk népszerűségét jelzi, hogy már a megyén kívülről is neveztek párosok: Mágocsról, Dombóvárról és Lakócsáról. A megyénkben is rangos a versenyünk, hiszen Pécsről, Harkányból, Szentlőrincről, Szigetvárról és Csonkamindszentről is jöttek indulók.

A mérkőzések 3 csoportban, körmérkőzéses formában lettek lebonyolítva. A csoportokból az első két helyezett került a legjobb 6 közé, ahol szintén körmérkőzéses formában dőlt el az elsőség. A verseny „hajrája” izgalmas volt, hiszen az 1-4. helyezés sorsát a legutolsó mérkőzés döntötte el (körbeverés miatt). Sajnos párosunknak nem sikerült itthon tartani az 1. helyezést, be kellett érünk a 2. helyezéssel.

Végeredmény: 1. Köpösdí Erik- Lantos István (Harkány), 2. Matus Attila- Nagy-Halas Géza (Mozsgó-Szentedénes), 3. Csonka József- Orsós András (Lakócsa), 4. Katona Zoltán- Keresztes József (Dombóvár), 5. Sipos Károly- Vass Tibor (Pécs), 6. Pataki Ádám- Pataki János (Kishárság), 7. Orbán Ferenc- Tarr Tamás (Harkány), 8. Tóth Lajos- Tóth Tamás (Szentlőrinc), 9. Arany János- Bognár Ottó (Pécs), 10. Szabó Tibor- Papp Endre (Mágocs), 11. Hegyháti József- Jusics Dénes (Mozsgó), 12. Sziber Szabolcs- Vörös Attila (Szigetvár), 13. Illés Csaba- Pap János (Szentedénes-Szentlőrinc), 14. Módenszieder József- Módenszieder Krisztián (Szigetvár), 15. Beck Tamás- Toplak Zoltán (Szentlőrinc), 16. Megyeri Zoltán- Zsebe László (Nagypeterd-Szentlőrinc), 17. Gidó László- Takács László (Csonkamindszent).

Matus Attila
asztalitenisz szakosztályvezető

Május 30-án rendeztük meg a hagyományos Porovica Kupa Sakkversenyt Mozsgón. A hagyományoknak megfelelően három-három fős csapatok nevezhettek. Az eddig lebonyolított versenyek legerősebb mezőnye jött össze, hiszen a helyi és környékbeli csapatokon kívül (Mozsgó és Szulimán) a nagy játékerőt képviselő Siklós, Szentlőrinc és a pécsi DOZSO csapatai is részt vettek, aktív és igazolt játékosokkal. Ezzel a mi nyerési esélyeink ugyan csökkennek, de a verseny színvonala évről évre növekszik.

Szeretnénk hagyományt teremteni az utánpótlás versenyeknek is. Komlórról, Pécsről, Szigetvárról és Mozsgóról érkeztek gyerekversenyzők.

A visszajelzések pozitívak, sokan már most jelezték, hogy jövőre is szeretnék részt venni ezen a manifesztáción.

Helyezések:

1. Siklós 2. Szulimán 3. DOZSO Pécs
4. Szentlőrinc 5. Mozsgó

Az erős mezőnyben a hazai csapat csupán az utolsó helyet érte el, jövőre bizony erősíteniünk kell.

Köszönjük a verseny szervezésében és létrehozásában sokat segítő Csizik Mihály Sportegyesületnek, Kovács József elnök úrnak, illetve Kovács Zsolt polgármester úrnak a segítségét.

Bóni István
szervező

Baranya megyei II. osztály férfi felnőtt bajnokság 2014/2015.

A nehezen induló őszi szezon után, a labdarúgó-csapat az évad végére összehangolódott, megállták a helyüket. A hazai pálya előnyeit élvezve, Mozsgón verhetetlennek bizonyultak, 100 %-ot teljesítettek.

Kiemelendő, hogy a tabella első öt helyén lévő csapatok közül négy vereséggel távozott Mozsgóról.

Ha az adminisztrációs hibából adódó 8 levont pontot hozzáadnánk az elértékhez, előkelőbb helyen végeztek volna.

Az összetétele, a teljesítménye alapján a csapat a középmezőnybe képes eljutni. A tapasztalatokból okulva, reméljük a következő évadban előbbre végez a csapat.

Májusi mérkőzések

26. forduló 2015. 05. 09 (szombat)
Mozsgó – Hosszúhetény 3-2
Góllövők: Horváth Benjamin (2), Varga Ervin

27. forduló 2015. 05. 17 (vasárnap)
Nagykozár – Mozsgó 3-0

28. forduló 2015. 05. 23 (szombat) 17:30
Mozsgó – Kétújfalu 4-2
Góllövők: Horváth Benjamin (2), Varga Ervin, Benkő István

29. forduló 2015. 05. 31 (vasárnap)
Pellérd – Mozsgó 2-3
Góllövők: Horváth Benjamin, Varga Ervin (2)

30. forduló 2015. 06. 07 (vasárnap)
Mozsgó – Palotabozsok 2-1
Góllövők: Jusics András, Horváth Benjamin

Baranya megyei II. osztály férfi felnőtt

1. BODA ÖSE	77 pont
2. LOVÁSZHETÉNYI FC	58 pont
3. PALOTABOZSÓK SE	56 pont
4. GYÓGYFÜRDŐ HARKÁNY	50 pont
5. DRÁVASZABOLCSI-SPORT 36	50 pont
6. NAGYKOZÁR KSE	47 pont
7. SOMBEREK KSE	45 pont
8. VÉMÉND KSE	45 pont
9. BICSÉRD KSE	44 pont
10. HOSSZÚHETÉNYI SE	39 pont
11. LÁNYCSÓKI SE	37 pont
12. MOZSGÓ SE	31 pont
- 8 pont levonva	
13. VAJSZLÓI KSK	30 pont
14. KÉTÚJFALUI SE	26 pont
15. PELLÉRDI SE	19 pont
16. POGÁNYI SE	17 pont

Baranya megyei II. osztály U21 - B csoport bajnokság 2014/2015. tavaszi forduló

U21 Rájátszás 13-17

3. forduló 2015.05.16 (szombat)
Mozsgó - Véménd 3-0
4. forduló 2015.05.23 (szombat)
Lovászhetyén - Mozsgó 1-4
Góllövők: Hegyháti Medárd, Szojka Máté, Séllei Benjamin, Csanádi Ákos
5. forduló Nem játszottak
6. forduló Mozsgó - Véménd 3 - 0

U21 Rájátszás

1. DRÁVASZABOLCSI DÓZSA FC	18 pont
2. GYÓD SK	14 pont
3. MOZSGÓI SE	7 pont
4. LOVÁSZHETÉNY FC	7 pont
5. VÉMÉND KSE	4 pont

Leány U15 torna A csoport

1. PÉCS MFC	33 pont
2. MOZSGÓI SE	10 pont
3. PÉCSI VSK	4 pont

MOZSGÓ – Mozsgó Község Önkormányzatának információs lapja

A lap alapítója Mozsgó Község Önkormányzata. Mozsgó, Batthyány u. 15.; Felelős kiadó: Kovács Zsolt polgármester;
Kiadó és Szerkesztőség: Községi Könyvtár, Mozsgó, Batthyány u. 13.; Felelős szerkesztő: Puskásné Horváth Éva;
Szerkesztő: Bege Amália, Kántor Éva Kiadványterv: Neiczter-Győri Zsuzsi Telefon: +36 (73) 344-060; +36 (20) 329-0590
E-mail: mozsgokonyvtar@gmail.com ISSN 2062-35, online ISSN 2062-7254